

Motion till riksdagen 2023/24:2827

av Anders Ådahl m.fl. (C)

med anledning av prop. 2023/24:79 Att lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett förtydligande av hur finansieringen för kommunerna ska kunna säkerställas för att inte utgöra ett hinder för likvärdighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheterna med distansundervisning bör ses över och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör omarbete förslagen i sin helhet för att förbättra möjligheterna till genomförande i kommunerna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lagt fram propositionen ”Att lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå” med förslag som syftar till att förbättra möjligheterna för elever i grundskolan, specialskolan och sameskolan att läsa på en högre nivå och för elever i gymnasieskolan att gå fram i en snabbare studietakt.

För Centerpartiet är det tydligt att svensk skola behöver stärkas brett för att skolan ska kunna ge elever den kunskap och de färdigheter som de behöver för att följa sina drömmar. Skollagen är tydlig när det gäller att hänsyn ska tas till barns och elevers olika behov samt att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Högpresterande och särskilt begåvade elever över hela landet har svårt att få tillräckligt med utmaningar idag. Kompetensen behöver stärkas generellt i skolan i fråga om både särskild begåvning och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, då många begåvade elever inte får nå sin potential för att deras utmaningar inte uppmärksammas. Det kan

också vara svårt att få tillgång till lärare som kan undervisa på en högre nivå än vad skolans vanliga kursplaner erbjuder. Det gäller inte minst i utanförskapsområden och på landsbygden. Behovet av att få anpassad undervisning som ger utmaningar utifrån var eleven befinner sig kan inte nog betonas. Därför är förslag för att fler ska kunna läsa på en högre nivå och i snabbare takt angelägna att få på plats. Det handlar kort och gott om en likvärdig skola.

Även om reformen är angelägen finns det delar i propositionen som Centerpartiet menar att regeringen borde ha berett grundligare för att skapa bättre förutsättningar för implementering i skolan. Syftet med propositionen är ökad individanpassning för progression. Därför ställer vi oss frågande till hur skolan ska möta krav på insatser å ena sidan och frivilligheten å andra sidan i tillämpningen. Det saknas en grundlig analys av vilka konsekvenser förslagets tillämpning och frivilligheten får för likvärdigheten i skolan, precis som Elevernas riksförbund påpekat. Regeringens avsikt är att bestämmelserna ska tillämpas även om det inte skarpt innebär nya skyldigheter. Det kommer att innebära en ökad efterfrågan på insatser och kompetenser, som sannolikt behöver hanteras av lärare och rektorer. Här behöver lärare och rektorer få rätt förutsättningar. Möjligheterna att möta upp propositionens intentioner varierar kraftigt i landet. En elevs möjligheter att få läsa i snabbare takt och på en högre nivå blir därför beroende av kommunens storlek, kompetens och förutsättningar. Det är inte så vi bygger en likvärdig skola. Vi menar att regeringen inte tydliggjort i propositionen hur finansieringen ska se ut. Införandet kommer sannolikt att innebära både mer administration för rektorerna och merkostnader för kommunen, och dessa kan inte anses vara försumbara. De aviserade statsbidragen är alldeles för låga. Om regeringen menar allvar med sin avsikt att fler barn ska få möjlighet att läsa i snabbare takt och på en högre nivå måste både finansieringen och tillämpningen klargöras. Annars riskerar detta att bli ett slag i luften.

Vidare har Centerpartiet länge påpekat vikten av flexibla regelverk för både fjärr- och distansundervisning. Det är inte minst viktigt för att möta elevers olika behov i hela landet. Regelverket är alltför stelbent. Det är viktigt att skapa långsiktiga förutsättningar för att skapa strukturerad samverkan mellan kommuner och skolor så att även utbildning på en högre nivå kan komma alla elever till del. Vi är ense med SKR om att distansundervisning skulle stärka möjligheterna ytterligare till flexibla lösningar för att möta elevernas förutsättningar och behov. Här anser vi att regeringen måste återkomma.

Slutligen vill vi lyfta att tiden för införandet är osedvanligt kort. Det är som tidigare nämnts en angelägen reform att få på plats, men som lagstiftare måste vi ta ansvar för att det finns möjlighet till god implementering. Detta menar vi att regeringen har slarvat med. Att införandet sker redan inom några månader kan inte anses ge kommunerna goda planeringsförutsättningar. Regeringen bör ge mer tid för införandet.

Anders Ådahl (C)

Mona Smedman (C)

Anna Lasses (C)